

OPORTUNIDAD

LIBERTAD

POR VUESTRA

Y LA NUESTRA

19

1

37

MAJ

Ayuntamiento de Madrid

Diciembre.

KOMUNIKAT FRONTOWY

FRONT ŚRODKOWY. — Na wszystkich odcinkach tego frontu niema żadnych zmian. Przeszło na naszą stronę kilku żołnierzy armji faszystowskiej.

TERUEL. — Pojedynek artyleryjski i karabinow maszynowych, bez rezultatów.

FRONT POLNOCNY. Kraj Baszkow. — Wszystkie ataki faszystowskie na odcinku Guipuzcoa zostały odparte. Nasze wojska zachowały wszystkie swoje pozycje. Faszystowscy lotnicy bombar-

dowali nasze pozycje, nie wyrządzając nam wszakże żadnych strat. W Lequeitio przeszło na naszą stronę 4 żołnierzy włoskich brygady "Flechas Negras".

ASTURJA. — Pojedynek artyleryjski i ogień karabinow maszynowych.

Nasza artylerja ostrzeliwała z wielką skutecznością faszystowskie pozycje położone na gorze Los Pinos.

Na pozostałych frontach bez zmian.

Wielu już naszych towarzyszy padło na froncie walki o wolność. Ich krew nie pójdzie na marne... PASAREMOS!

MANIFEST ROBOTNICZYCH ORGANIZACJI NA DZIEŃ 1-EGO MAJA

Socjalistyczna i Komunistyczna Partja Hiszpanji oraz Zjednoczone Związki Zawodowe wydały wspólny manifest na dzień 1-go maja. Z manifestu tego podajemy niektóre urywki.

W tym dniu 1-go maja klasa robotnicza weźmie do swych rąk narzędzia pracy z tą samą energją i odwagą, jak nasi żołnierze swoją broń. Dzień ten znajdzie klasę robotniczą Hiszpanji przy pracy dla sprawy przedkiego ukończenia wojny która pustoszy kraj i niszczy młodzież. Będzie to złamaniem tradycji tego dnia, będącego dotąd dniem demonstracji siły klas pracujących. Przedtem nawoływaliśmy robotników do zawieszenia pracy w dniu 1-go maja na znak protestu przeciw nieprawemu ustrojowi, którego byliśmy ofiarami. Teraz naodwrot nawołujemy Was do kontynuowania

pracy dla wygrania wojny i przeciw skutkowi blokady, przeprowadzanej pod płaszczykiem "nieinterwencji". Rozpoczynamy teraz budowę nowej Hiszpanji. Ponieważ po skończeniu dnia pracy nie możemy organizować demonstracji, za pośrednictwem radja zwracamy się do Was abyście pracowali ze zdwojoną energją nad produkcją która dostarcza nam środków na prowadzenie wojny...

... Wynikami tej pierwszomajowej manifestacji winny się stać: Entuzjastyczne poparcie rządu Frontu Ludowego tak na froncie jak i oraz na tyłach pełna wiara w tryumf.

Hold bohaterkiej armji, flocie wojennej i awiacji, za jej bohaterstwo w walce z faszystami.

Robotnicy! Niech żyje Republika! Niech żyje pierwszy maj, zwiastun zwycięstwa!"

WSZYSTKIM FRONTOM LUDOWYM NA DZIEŃ 1-GO MAJA

*My, co stoimy na wolności strazy
W dniu tym sciskając uporczywie broń
By złamać wreszcie leb faszyzmu wraży
Do Was wyciągamy zacisnięta dłoń.*

*Bo dziś nam zaświecił pierwszy dzień majowy
Przynosząc ze sobą wyzwolenia wiew
Chyla się nad mogiła towarzyszy głowy
Ze smutkiem - lecz w sercu tkwi zacięty gniew.*

*Wszyscy my szczęśliwi i wszyscy my wolni
Wiemy, że nie wroci nigdy to co było!
Gornicy, robotnicy fabryczni i rolni
Zbudujemy porządek nasz idej siłą.*

*Mysmy tu bracia na hiszpańskiej ziemi
Karabinem, granatem faszystów zwalczamy.
Posługując się ciągle imionami sławnymi
Lancuchy co nas skuliły pięścią przerywamy.*

*Z Frontem Ludowym bratersko związani
Wiemy że szykujecie do zemsty narzędzie,
Ze nie będziemy przez Was zapomnieni
Ze wolność i równość wywalczona będzie.*

*Wiemy że opiekujecie się dziećmi naszymi
Ze rodziny nasze mają pomoc od Was
Ze nigdy nie są same i nigdy głodnymi
Ze serce dla nich bije od szerokich mas.*

*Łatwiej nam iść przez walki długi ciąg
I rwąć i kruszyć krwią rdzawą kajdany,
Co nam zadawały tyle, tyle mak,
Gdy tam nasz Front jest już zgotowany.*

*Bo my, Dąbrowszczacy, o Was pamiętamy
I nic nam nie straszy - byle iść do przodu
I krwi nie żałując, wciąż ją przelewamy
Aby nie wstrzymywać zwycięstwa pochodu.*

*Cześć Wam, towarzysze! Nie szczędźcie swych sił
Bo wala się już wiezien naszych grube mury
Peka już ustroj - co był tak za długo,
Świat już nie będzie jak dawniej ponury!*

*Łączcie się wszyscy świata robotnicy,
I ramie przy ramieniu twórcie Front Ludowy,
A niedługo wszyscy ludzie bez różnicy
Świecić będą radosnie pierwszy dzień majowy!*

ADAM

Najczęstszym tematem politycznych dyskusji naszych towarzyszy, to sprawa Frontu Ludowego w Polsce.

W OBRONIE REPUBLIKI HISPANSKIEJ O CHLEB, WOLNOSC I POKOJ FRONT LUDOWY!

M A J A

W dniu I-ym maja bieżącego roku masy pracujące całego świata wyjdą na ulice aby w potężnych manifestacjach wyrazić swą wolę do walki, swą siłę, całą swą potęgę zjednoczonego proletariatu.

Naczelnym hasłem pod którym będą manifestować masy pracujące wszystkich krajów — jest obrona Republiki hiszpańskiej przed międzynarodowym faszyzmem.

Precz z blokadą Hiszpanii republikańskiej, wolność handlu, udzielenie pomocy rządowi Republiki, precz z faszystowskimi najeżdżaczami, precz z faszyzmem — oto hasła które w dniu I-go maja zabrzmiały potężnym głosem milionów ludu pracującego. Bohaterska walka narodu hiszpańskiego jest w centrum uwagi ludu pracującego całego świata.

Nasza walka z bandami Franco, Hitlera i Mussoliniego, jest dla walczących mas pogładowa nauka tego, że przez Front Ludowy istnieje możliwość odparcia najsilniejszych ataków faszyzmu, że dzięki Frontowi Ludowemu można zwyciężyć faszyzm.

Robotnicy i chłopci naszego kraju uważają się także na przykładzie Hiszpanii. Polityka zaprzeczania przez sanację interesów narodu polskiego staje się dla mas ludowych coraz wyraźniejsza. Robotnicy i chłopci Polski uswiadamią sobie że Beck dąży do tego samego — co Franco — celu: do zaprzeczania niepodległości własnego narodu w interesie rządzącej klikki.

W tej sytuacji hasło Frontu Ludowego znajduje z każdym dniem coraz to większe zrozumienie. Masy pracujące Polski dążą do zjednoczenia swych sił, aby wspólnym wysiłkiem przepędzić gniebicieli.

Bohaterska walka naszej armji republikańskiej oraz udział robotników polskich w tej walce jest jednym z czynników który przyspiesza wśród naszych braci w Polsce realizację Frontu Ludowego.

Dzień I-y maja jest sprawdzianem i mobilizacją mas do walki z faszyzmem i wojną, jest to dzień solidarności z armją Republiki, z Frontem Ludowym Hiszpanji.

My, ochotnicy polscy, na ziemi hiszpańskiej będziemy obchodzili

dzień I-go maja, jako żołnierze armji wolności. Jesteśmy częścią składową tej wielkiej, bohaterskiej armji na którą z uznaniem i miłością patrzą się narody całego świata. Uswiadamią sobie zaszczytną rolę jaką tu spełniamy, nie zapominamy o tym, że jesteśmy synami polskiego narodu, że tu w dalekiej Hiszpanji wstawiamy imię Polaków i podnosimy wysoko piękne tradycje polskiego narodu.

Dzień I-go maja jest dla nas, tak jak dla robotników całego świata, dniem nabrania nowych sił i energii do dalszych walk. Do walk, które nas czekają pojdziemy zdyscyplinowani, świadomi naszych celów, pojdziemy przykładnie — tak, jak szliśmy dotąd.

NIECH ŻYJE DZIEŃ I-go MAJA!

NIECH ŻYJE MIĘDZYNARODOWA SOLIDARNOŚĆ Z LUDAMI HISPANII!

Depesze powitalne z okazji 1-go maja

W związku z dniem I-go maja, tow. Matuszczak, Komisarz Polityczny Brygady, wysłał w imieniu Brygady im. J. Dąbrowskiego telegramy powitalne do następujących organizacji robotniczych w Polsce: C. K. W. Polskiej Partji Socjalistycznej, K. C. Komunistycznej Partji, C. K. Związków Zawodowych (klasowych), oraz do K. W. Bundu (Żydowskiej Partji Socjalistycznej). Poniżej podajemy tekst powitania:

“My, żołnierze wolności Brygady im. J. Dąbrowskiego, zaszliśmy pozdrowienia — z okazji I-go maja — waszym członkom i całemu narodowi Polski.

Za Brygadę im. J. Dąbrowskiego.

S. MATUSZCZAK.”

WIZYTA PRZEDSTAWICIELI ROBOTNICZYCH ORGANIZACJI POLSKI

Bataljon nasz spotkał n'emalą zaszczyt. 29 kwietnia odwiedzili nasz bataljon przedstawiciele robotniczych organizacji tow. tow. A. Zdanowski, sekretarz Centralnej Komisji Związków Zawodowych (klasowych), tow. Alter, przedstawiciel Bundu (Socjalistyczna Partja Żydowska) oraz tow. Rwał, przedstawiciel Centralnego Komitetu Komunistycznej Partji Polski. Towarzysze ci odwiedzili nasz bataljon i kompanje. Na wiadomość o ich przybyciu wśród towarzyszy naszych powstał wielki entuzjazm, który świadczy o tym jak bliskie są nam wszystkim sprawy pracującego ludu Polski.

Krotkie i serdeczne przemówienia wywołały wśród naszych towarzyszy wielkie wzruszenie. Kilku milicjantów zabralo także głos.

Wszyscy jesteśmy zadowoleni z tego, że zainteresowanie i solidarność robotników i chłopów Polski wobec Hiszpanji wzrasta z każdym dniem, dowodem czego jest suma 300.000 pesetów stanowiących ostatnią wkładkę z Polski.

Jesteśmy pewni — pewni że wizyta najpoważniejszych przedstawicieli organizacji robotniczych Polski przyczyni się do szerszego spopularyzowania naszego bataljonu w kraju i do jeszcze intensywniejszego wzrostu solidarności i ludowofrontowych akcji pomocy walczącej Republice hiszpańskiej.

DEKLARACJE NASZYCH GOŚCI

“Walka Brygady im. Dąbrowskiego jest nawiązaniem do świetnej tradycji walki o “naszą wolność i Waszę.”

Krew i trud żołnierza Brygady nie pójdą na marne. Będzie to powiew wolności i sprawiedliwości. Stanie się to fundamentem walki o przebudowę społeczną całej Europy.

Odwiedziny Brygady pozostawiły na mnie niezatarte wrażenie.

Cześć wspaniałym obrońcom wolności, socjalizmu i sprawiedliwości!”

A. ZDANOWSKI

“Zniszczyć faszyzm można tylko siłą. Te siły wykuć może tylko antyfaszystowski, demokratyczny Front Ludowy, jak tego dowodzi Hiszpanja i Francja.

Bohaterzy Dąbrowszczacy, godni imienia wielkiego syna ludu polskiego, wodza Komuny Paryskiej, gen. Jarosława Dąbrowskiego, wysoko podnieśli sztandar jednności antyfaszystowskiej.

Wasze miasto i krew zmywają z Polski hanbę Berezy Kartuskiej, hanbę rządów współczesnych Targowiczów sprzedających Hitlerowi nasz kraj, mordujących robotników i chłopów na ulicach Kra-

kowa i Lwowa, na polach Racławic i Wołynia.

Swą ciemną walką po stronie niezłomnego narodu hiszpańskiego, przeciw faszystowskim najeżdżaczom, tworzą zarazem drogę do Polski, naprawdę wolnej i szczęśliwej! **BOWIEM WALKA O WOLNOŚĆ NARODU HISPANSKIEGO I O URATOWANIE POKOJU ŚWIATOWEGO JEST WALKĄ O POLSKĘ!**

G. RWAŁ

“Towarzyskom Dąbrowszczakom serdeczne pozdrowienia od klasowych związków zawodowych Polski i robotników żydowskich Polski zrzeszonych w Bundzie.

Obyscie jaknajrychlej osiągneli wraz z armją hiszpańską zwycięstwo nad faszyzmem i nad kapitalizmem. Zwycięstwo to przyczyni się do jednności braterskiej wszystkich ludzi pracy na całym świecie. Jedności opartej na wolności myśli, na prawdziwej demokracji proletariackiej i na dyscyplinie czynu.

Te same ideały, za które Wy tu przelewacie krew, ożywiają klasę robotniczą Polski w jej walce o socjalizm.”

W. ALTER

ZWIAZEK RADZIECKI OSTOJA POKOJU

W dniu I-ym maja miliony robotników i chłopów całego świata zwracają swe oczy na Związek Radziecki, kraj bez kapitalistów i obszarników, kraj wzmagającego się dobrobytu, kwitnącej demokracji proletariackiej i ostoi światowej walki o pokój.

Zwycięska rewolucja proletariacka zniszczyła bandy białych generałów i przepędziła najezdźce armie obcokrajowych imperialistów. Związek Radziecki jest dla nas dowodem że można zwyciężyć rodzimych wrogów ludu, że można przepędzić okupacyjne armie najezdźców! I tak jak lud rosyjski zwyciężył, tak i my możemy zwyciężyć i zwyciężymy!

Zwycięska rewolucja proletariacka wyzwoliła potężne siły twórcze tkwiące w masach ludowych. Z. S. R. R. stał się krajem socjalizmu, krajem co nie zna kryzysów i bezrobocia, krajem rosnącego dobrobytu. Kwitnie w nim nauka, kultura, sztuka. Dawniej kraj analfabetów, teraz stał się centrum kulturalnym świata.

Gdy w krajach gniebionych przez faszyzm ginie kultura, gdy średniowiecze staje się ideałem dla współczesnych barbarzyńców faszystowskich, w Związku Radzieckim narodził się nowy człowiek, który nie zna wyzysku i poniżenia, który swobodnie rozwija w sobie najpiękniejsze cechy ludzkie, cechy międzynarodowej solidarności i braterstwa, nienawidzi do gniebicieli ludów. Cechy, które stały się wzorem dla demokratów całego świata i które dziś ożywiają nasze ludowe frontowe Brygady Międzynarodowe.

Gdy dyktatury faszystowskie odbierają ludowi resztki jego praw zwycięski Związek Radziecki wprowadza w życie nową, Stali-

nowską konstytucję państwową, nejdemokratyczniejszą konstytucję świata. Pełny rozkwit demokracji ludowej stał się możliwy dzięki nieublaganej postawie całego ludu wobec swych wrogów, marzących o odzyskaniu swych przywilejów. I walka Związku radzieckiego ze swymi trockistowskimi wrogami, agentami faszyzmu międzynarodowego, jest dla nas również wzorem czujności i surowości wobec wrogów ludu hiszpańskiego, agentów 5-ej kolumny, bez względu na to pod jakimi lewymi frazesami nie ukrywałyby się.

Od pierwszych dni swego istnienia Związek Radziecki prowadzi stałą, konsekwentną politykę pokojową. Dzięki wysiłkom kraju Socjalizmu dokonywane są grupowanie wszystkich sił pokojowych, dążących do uniknięcia nowej rzeczy wojennej.

Z. S. R. R. od pierwszej chwili buntu faszystowskiego w Hiszpanii stanął po stronie legalnego rządu Republiki. Każdy z nas zdaje sobie sprawę z olbrzymiej pomocy politycznej i moralnej udzielanej stale Hiszpanii.

Dzisiaj, na placu Czerwonym w Moskwie, defilują przed Stalinem i wodzami kraju, karne oddziały Armii Czerwonej. Jest to armia POKOJU! Broni ona zdobyczy ludu rosyjskiego które są zdobyczami całej postępowej ludzkości! Służy ona obronie wolności i pokoju tak swej ojczyzny jak i świata! Jest więc własnością wszystkich obrońców wolności i pokoju. ...Dzisiaj, w dniu I-go maja, witamy Związek Radziecki, pochodnię postępu, demokracji i pokoju oraz słowny braterski pozdrowienie Czerwonej armii, potężnej gwarancji pokoju.

Polacy z Kanady piszą nam...

Bracia, towarzysze Dąbrowszczacy! Drogi każdy wiersz w waszej historycznej gazecie bataljonowej, pisze więc krótko. Serce każdego szczerzego Polaka, z Wami na froncie. Najlepsi synowie naszego narodu, bojownicy o niepodległość Polski i o wolność innych narodów, rodacy tej miary

szczyt oznaczaliby przekształcenie jej w wypadową bazę wojenną przeciw Francji. Otoczywszy Francję Ludowa zbrojnym przesileniem faszyzmu—Hitler i Mussolini mogliby się pokusić nie tylko o wyrwanie Francji z rąk ludu, ale i mieliby wolne ręce najazdu na państwa Europejskie.

Zarząd Polskiego Towarzystwa Ludowego w Kanadzie.

co Kościuszko, Pułaski, Dąbrowski, Wróblewski i tysiące naszych innych słynnych poprzedników—gdyby dziś żyli, spieszyliby pod sztandary z hasłem: „Za wolność Waszą i naszą”... „Ludzie wolni są bracia”. Być może że niektórym z nich nie udało się wyrwać z Polski. Być może że wielu z nich, jak towarzyszy redagujących „Dziennik Popularny” w Warszawie i wielu innych—zamknięto do Berez, za wyrażenie swej solidarności i braterstwa z ludem Hiszpanii. W każdym razie możemy być pewni że najlepsi synowie i córki naszego narodu z przeszłości, tak jak cała zdrowa olbrzymia większość naszego narodu dzisiaj—stanęliby czynnie na frontach ludowej Hiszpanii, tak jak stoicie i walcycie Wy. Nie wszyscy Polacy, zarówno z kraju jak i z zagranicy, pragnący z orzechem w reku zagrozić drogie faszyzmowi, mają Wasze szczęście. Nie wszyscy mogą rzucić inne fronty, stawac w pierwszej bojowej linii na polach Hiszpanii.

Przez cały świat idzie dzisiaj uporczywa walka między ludem a reakcją. Wszędzie toczy się boj pod tymi samymi sztandarami i hasłami. Uwaga całego pracującego świata skupia się jednak na Hiszpanii. Tam, u Was, towarzysze, na ziemi hiszpańskiej—waga się losy: demokracja czy faszyzm, pokój czy wojna!

Zdobycie Hiszpanii przez fa-

schodniej i na Związek Radziecki.

Oto dlaczego pokonać, zmiażdżyć faszyzm w Hiszpanii oznacza osadzić na miejscu i otoczyć ludowymi bagnietami podpalaczy morderców wojennych w rodzaju Hitlera, Mussoliniego i ich współpracowników.

Wierzyliśmy i wierzymy niezachwianie w zwycięstwo bohaterów narodu hiszpańców, katalończyków i basków. Wierzymy nie zachwianie w niepokonalność armii ludowej Hiszpanii, w Międzynarodowe Brygady i w międzynarodową solidarność ludów, która nie i potężniejsza z każdym dniem.

Jezeli Mussolini i Hitler—widząc że Hiszpania wymyka się im z rąk i że zawalają się ich plany zaborcze—zechcą chwycić wojny, jak tonacy chwytają brzozy, Wy wiecie, co to będzie oznaczało. Faszyzm, przyjąwszy wojnę na terenie Hiszpanii i morderstwa Srodiemnego, zwałiby sobie taką lawinę, z pod której nawet kości „Fuehrerów” nie dałyby się wydobyć. Pisze to nie dla ludzkiego uspakajania Was dla usypiania tyłów. Rozumiem, że walka będzie jeszcze zacięta i nie skończy się może przedko—ale wierzcie, że rewolucyjna potęga ludu Hiszpanii rozwija się potężnie, że do szeregów stało chłopstwo, że faszyzmowi pali się grunt pod nogami i musi on zlamac się tak, jak kontrrewolucja

Ze stoickim spokojem, mół przewozi amunicję nawet pod ogniem Karabinów

i interwencja w Rosji. Widze rowniez ze potega sil ludowych zarowno Hiszpanji jak w calym szeregu krajow rosnie, a faszyzm ponosi porazki.

Przy takim ukladzie sil mam prawe wyciagnac wniosek: gdyby nawet faszyzm z wsciekloscia i zaslepieniem rzucil sie w wojne—Wasze haslo: "No pasaran" oraz miliony ludowych bagnetow wykopia mu grob. "Nosotros pasaremos"—towarzysze!

★

...Reakeja kanadyjska, wslad za angielska, przeprowadzila ustawę w mysl ktorej wstepowanie lub werbowanie do armji hiszpanskiej jest "przestepstwem" karalnym. Nie sadzcie kraju wedlug jego reakcyjnych rzadow. Nie sadzcie wielomiljonowych mas Anglii, Kanady, Polski podlug pamow Baldwinów, Kingów, Beków i Rydzów. To sa panowie. Maja wiele na sumieniu w stosunku do ludu i maja jeszcze wiecej do stracenia. Boja sie kleski faszyzmu i zwyciestwa ludu.

Lud we wszystkich krajach jest z Wami. Naplyw ochotnikow, technicznej oraz materialnej pomocy—najlepiej Was o tem przekonywa. Ostatnio bawil w U. S. A. i Kanadzie towarzysz Andre Malreaux, slymany pisarz francuski i dowodca rzadowej eskadry samolotow w Hiszpanji. Masy przyjmowaly go z niebywalym entuzjazmem. Pieniadze, lekarstwa, produkty i odziez poplynely wezbrana fala wielu tysiecy dolarow. Nawet prasa burzuaazyjna z szacunkiem pisala o genialnym pisarzu bohaterze. Na pytanie tow. redaktora "Glosu Pracy" Malreaux odpowiedzial ze bataljony polakow i niemcow bija sie najlepiej. **LUD POLSKI JEST DUMNY Z WAS. SWA PRACA I KEWIA PISZECIE JEDNA Z NAJSLAWNIEJSZYCH KART POLSKIEJ HISTORJI. KORESPONDUCIE Z NAMI. "GLOS PRACY" JEST WASZYM PISMEN, TOWARZYSZE!**

A. MORSKI

Generalny sekretarz Polskiego Towarzystwa
Ludowego
(Toronto, Kanada.)

UWAGA!

Nie majac polskich
czczonek zmuszeni
jestesmy do nie-
przestrzegania za-
sad pisowni polskiej

PODARUNKI PIERWSZOMAJOWE

Pierwszy maja - swieto wszystkich uciemiezonych swieto wszystkich tych, ktorzy walczą o lepsze i jasniejsze jutro oraz tych, ktorzy juz zrzucili z siebie jarzmo ustroju kapitalistycznego i wyzwoleni z wiezow, krocza smialo wprozod, budujac nowy swiat. Jednak pierwszy maja tego roku

ile jest im to mozliwe, umilic nasze zycie frontowe pelne trudow i poswiecen.

W tym samym czasie, rodacy nasi z kraju, przyslali nam 2 sztandary. **SZTANDARY TE SA SYMBOLIEM GLEBOKICH WIEZOW JAKIEMI LUD POLSKI JEST Z NAMI ZWIAZANY**, jak bardzo

Komendant Bataljonu i Komisarz Polityczny w grupie dzieci hiszpanskich.

ma znaczenie specjalne ze wzgledu na to ze odbywa sie on pod haslem solidarnosci z dzielnym ludem hiszpanskim ktory z bronia w reku walczy o swa wolnosc i niepodleglosc, przeciw faszystowskiemu najezdzcom. W dniu tym robotnicy i chlopi calego swiata beda manifestowali swoja solidarnosc z Hiszpanja antyfaszystowska i swoja gotowosc do walki z nasladowcami Hitlera i Mussoliniego. I co za zaszczyt dla nas, Dabrowszczakow, byc miedzy tymi na ktorych zwrocone sa oczy calego swiata pracujacego!

Bataljon nasz dzieki swej ofiarnosci i odwadze, dzieki swojemu hartowi i walecznoscii stal sie przedmiotem podziwu dla tych wszystkich, ktorzy z zapartym tochem sledza za biegiem wypadkow w Hiszpanji, - a przede wszystkim dla ludu pracujacego w Polsce i na emigracji. Aby dac nam dowod jak bardzo sa z nami zwiazani, jak bardzo interesuja sie naszym losem i jak bardzo sa z nas dumni, organizacje robotnicze we Francji wyslaly dla nas samochod ciezarowy naladowany zynownoscia oraz rozmaitymi przedmiotami pierwszej potrzeby. Po darki te jeszcze nie nadeszly, ale juz sama wiadomosc o nich sprawila nam ogromna radosc, gdyz jest ona jednym z licznych dowodow, ze robotnicy we Francji pamietaja o nas i ze staraja sie na

nasi rodacy sa z nas dumni, sa tez dla nas holdem za te jedna z najpiekniejszych kart w dziejach Polski ktor my tutaj piszemy z karabinami w rekach. A jesli wezmemy pod uwage represje i teror panujacy w Polsce, trudy na jakie musieli napotkac po swej drodze

ci ktorzy zajeli sie zorganizowaniem tego podarunku, wowczas znaczenie jego i donioslosc urosna w dwojnaso i tem drozsze sie stanie naszym sercom. *Bataljon nasz nie jest jakas oderwana od kraju grupa polakow. Imie jego gleboko wyrylo sie w sercu ludu polskiego. i caly nasz lud o nim pamietaj.*

Pamietaj rowniez o nim rzad polski, ktory - chcac widocznie wyrazic uczucia ktore do nas zywi - zdecydowal sie na przyslanie nam podarunkow. Niemal w tej samej chwili gdy doszla do nas radosna wiadomosc o podarunkach ktorymi nas obdarzyli polscy robotnicy i chlopi, przed okopami naszymi wybuchly dwa pociski z miotaczy bomb. Chlopcy szybko podbiegli i zebrali odlamki do zbadania. I o cudo!... az serca ich zaczely szybciej bic z radosci, bo byly to PRAWZIWE POLSKIE BOMBY, PODARUNKI DLA DABROWSZAKOW OD RZADU POLSKIEGO! Ze wzgledu na trudnosc transportu podarek zostal przeslany za faszystowskim przednictwem; by jednak nie byla zadna konfuzja, na kazdej z bomb bylo wyryte: "Wojskowa Fabryka Amunicji, Warszawa." Rzeczywiscie, tylko zatwardziali i niezdolni do zadnych glebszych uczuc Dabrowszczacy mogli nie zaplakac chochy jedna lza wzruszenia na taki szczery dowod, ze rzad polski o nich myslil, pamietal i staral sie dogodzic. Jakaz to wielka szkoda!

ADAM

NASZA POZYCJA

Po dlugiej tulaczce na rozmaitych frontach, po zjedzeniu stad owiec i wieprzkow po najrozmaitszych wioskach Hiszpanji, bataljon nasz wrocil mareszcie na stare smiecie. Miejsce jednak jest nieodzowne. Pociete glebokimi rowami strzeleckimi, nie przypomina juz wcale naszych dawnych, prymitywnych placowek ale stalo sie prawdziwa pozycja, zdolna, przy odpowiedniej obsadzie wytrzymac i paralizowac najzacietsze ataki ze strony nieprzyjaciela. Natychmiast po zajeciu tych pozycji, chlopcy zabrali sie do urzadzenia ich podlug swego wlasnego gustu. I o cudo! W przeciagu kilku dni wyroslo a raczej wroslo w ziemie prawdziwe polskie miasto. Oto gleboka i waska aleja imienia tow. Kochanka. Po obu jej stronach rosna rozlozyste drzewa, a miedzy niemi rozkoszne, urzadzone wedlug wszelkich zasad sztuki i architektury nowoczesne schroniska,

ktore wygladem swoim przypominaja kropka w kropke pieczary czlowieka z epoki kamiennej. Przy koncu tej precudownej alei znajduje sie potezny i elegancki ale bez okien hotel "Dabrowski". Mieszkancy jego zyja w prawdziwym komforcie; maja po 2 koce, po worku z ziemia pod glowe no i precudowny widok na rozciagajaca sie przed nimi okolice, a chyba kazdy z nas przyzna ze we wielkich hotelach to ostatnie odgrywa najpowazniejsza role. Nieco na lewo od tego glownego bulwaru znajduje sie olbrzymi, bo majacy jakies dwa i pol do trzech metrow kwadratowych plac Lenina. Bez zadnych pomnikow, bez zadnych poteznych gmachow lub monumentow ale mimo wszystko plac Lenina, gdyz tak twierdzi napis na skrzynce z amunicji, specjalnie w tym celu przybitej do drzewa.

Skrecam w jedna z bocznych

alei. Oglądam przecudowne gmachy, wybudowane przez zreczne ręce naszych chłopaków w ciągu długich, długich godzin i czuje się poprostu oszłomiony tem bogactwem architektury i stylów. Uwaga moja przyciąga "Villa Casa de Campo". Nie równa się ona pod względem komfortu z innymi willami znajdującymi się przy tej samej alei, ale ma te zalety że jest do wynajęcia, a ponieważ już od 3 dni krece się bez mieszkania, więc oczywiście ze to mnie interesuje. Krece się tam i spowrotem przed upatrzoną willą, nie mając jednak odwagi wejść do środka by usłyszeć zbyt wygórowaną cenę. Dojrzało mnie jednak uważne oko właściciela, znajdującego się przy strzelnicy w pobliżu willi. No co, Adam—pyta mnie prosto z mostu—wynajmiesz? Jak dla ciebie to tylko 20 pesetów za noc. Cena jest wygórowana, udaje więc że mnie jego willa wcale nie interesuje ponieważ wynajmalem już znajdującą się w pobliżu "Willę pod Lwem". Aby słowem moim nadać charakter prawdy, kroczę zdecydowanym krokiem do tej willi, uchylam wrota a raczej kocy i wchodzę. Muszę przyznać że w chwili gdy wchodziłem uczulem że moje spodnie jakos dziwnie drżą, a to ze względu na pełną grozy nazwę tej willi. Byłem pewny że zastane tu najprawdziwszego pod słońcem lwa z nogami. Jakież było jednak moje zdziwienie gdy nagle zamiast lwa ujrzałem leżącego pod kocem na ziemi Felka. Moje nagle wejście zbudziło go. Co ty tu robisz, Felek—pytam go aby jakos zagaic rozmowę. Ano widzisz przecie, spisz! A dlaczego spisz, Felek, pytam się w dalszym ciągu. A bom pracował—brzmi odpowiedź lakoniczna Felka. Pracowałeś?

LUD WALCZY O KULTURĘ

Republika Hiszpańska odziedziczyła po monarchii i reakcji dość ciężką spuściznę w dziedzinie kultury. Hiszpania jest krajem o silnie rozwiniętym analfabetyzmie będącym rezultatem świadomej polityki antyludowej, konsekwentnie przeprowadzanej przez reakcyjne rządy.

W ciągu całego ubiegłego okresu historycznego szkolnictwo znajdowało się w rękach kleru. Kler, który należał w Hiszpanii do największych obszarników, wykorzystywał swoją rolę wychowawczą młodzieży aby wpajać w nią uległość i posłuszeństwo wobec wyzyskiwaczy ludu i ich rządów, aby wpoić w młode pokolenie nienawiść do wolności i postępu. Na szczęście, klerowi nie udało się zaszczepić umysłom młodzieży, która kroczy dziś na czele walki o wolność i niepodległość swojej ojczyzny.

A oto parę cyfr, stanowiących najcięższe oskarżenie pod adresem hiszpańskiej reakcji.

Według ostatniej statystyki rządów monarchistycznych, w 1920 roku analfabeci stanowili 52 %

Ano tak, pracowałem. A nad czymś ty tak pracował, Felek, pytam się już z prawdziwym zacięciem. Widzisz, Adam—odpowiada mi—obserwuję nasze miasto i doszedłem do wniosku, że porządny ustepek by mu wcale nie zaszkodził. Wobec tego postanowiłem wybudować ustepek. Skorzysta na tem nasze miasto pod względem higieny, a ja bede brał do pesecie od osoby i jestem pewny że moja kabza wkrótce będzie pełna...

dorosłej ludności. W tym samym czasie liczba dzieci podpadających pod obowiązek powszechnego nauczania wynosiła: 5.045.647.

W roku 1927 natomiast zostało zapisanych do szkół publicznych lub prywatnych tylko 2.503.000 dzieci, a więc tylko 49 % dzieci w wieku szkolnym.

Malo tego! Faktycznie do szkół uczęszczała znacznie mniejsza liczba dzieci, gdyż według statystyki szkolnej wynika że naukę otrzymało zaledwie 60 % dzieci zapisanych do szkół.

Powodem tego stanu rzeczy była niska płaca robotnika która zmuszała rodziców do zaprzegania swych dzieci do ciężkiej pracy jeszcze przed ukończeniem, a często i rozpoczęciem szkoły.

Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą że ciężkie warunki pracy i płacy, tak jak i celowa reakcyjna polityka rządu, stały się przyczyną wzrostu analfabetyzmu, stały się hamulcem dla podniesienia kultury.

Podobnie przedstawiała się sytuacja na školach wyższych. Studenci uniwersytetów rekrutowali się niemal wyłącznie z posród warstw uprzywilejowanych, a liczba ich zmniejszała się z roku na rok.

Jedynym kwitującym działem szkolnictwa to najrozmaitsze seminaria duchowne, których liczba stale wzrastała.

W roku 1931 lud hiszpański zadł smiertelny cios monarchii. Rząd republikański który objął po niej władzę, natychmiast opracował szeroki program reformy szkolnictwa i natychmiast wyasygnował na dorazną pomoc 215 milionów pesetas, sume wielką na stosunki hiszpańskie.

Ale rząd Frontu Ludowego, bierząc wyrazem woli całego ludu, zadowolili się wysiłkami pierwszego rządu republikańskiego. Wydatki na walkę z analfabetyzmem zostały powiększone w 1936 roku do sumy 385.000.000 pesetów.

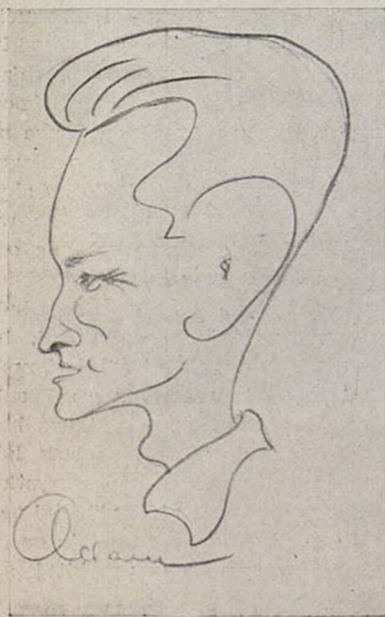
Rząd Frontu Ludowego znosił system przywilejów, dostępu do nauki tylko dla klas posiadających.

Mimo szalejącej wojny, pochłaniającej wielkie sumy pieniędzy, szkolnictwo jest rozbudowywane w miarę sił i możliwości. Aby zapewnić synom robotników i chłopów dostęp do szkół wyższych stworzone zostały specjalne kursy dokształcające (we Walencji, Barcelonie i innych miastach), które w przyspieszonym tempie przygotowują swych słuchaczy do uniwersytetów. W przyspieszonym tempie likwiduje się też analfabetyzm, tworząc tysiące i dziesiątki tysięcy kursów nauki czytania i pisanie.

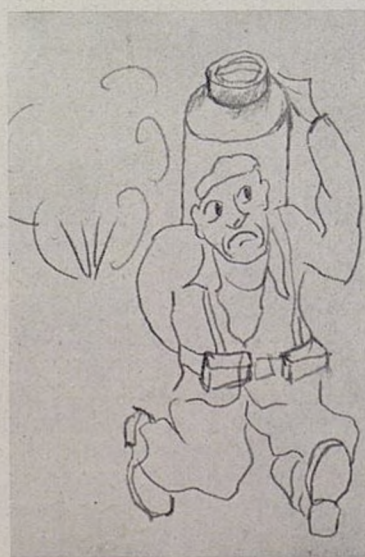
Nawet nasza armia republikańska stara się przyłożyć swoje cegiełki do budowy nowego gmachu kultury. We wszystkich bataljonach i kompaniach zostały stworzone specjalne wydziały "Zolnierzy kultury" mających za zadanie zlikwidować analfabetyzm wśród zolnierzy i dać im pewne minimum wykształcenia.

Rząd Frontu Ludowego to rząd wolnych ludzi. Lud hiszpański pokonaniu faszysmu będzie musiał przystąpić do budowy nowego, szczęśliwego życia. Walczy on z faszyzmem nie tylko o chleb, wolność i niepodległość, ale i o prawo do kultury. RZĄD FRONTU LUDOWEGO, RZĄD WALKI Z FASZYZMEM, JEST JEDYNY CZESNY RZĄDEM WALKI O KULTURĘ.

FELD. J.

Nasz «maluski». (1 m. 90 cm.)

«Chociaż granat za nim goni, on swej zupy nie uroni...»

Autoportret (czyli surowa samokrytyka...)

DO LUDU POLSKI

NIE ZAPOMINAMY O SWYM KRAJU! DO OBYWATELA WINCENTEGO WITOSA

Podczas najcięższych i najkrwawszych walk na różnych polach Hiszpanji, ochotnicy polscy nie zapominają ani na chwilę o swym kraju i narodzie Polski. Nie w tem dziwnego. Wszakże ochotnicy polscy walczą pod sztandarem "O Wolność Wasza i nasza", walczą o wolną, ludową Hiszpanję a zarazem o wolną, ludową Polskę.

Bataljon im. Dąbrowskiego i wszystkie formacje ochotników polskich w Hiszpanji, które są najlepszymi wyrazicielami Frontu Ludowego, które w dziesiątkach bojów wślawiły imię ludu Polski, które codziennie stwierdzają niezłomną potęgę zjednoczonego ludu Hiszpanji - uważają za swój obowiązek apelować do całego ludu Polski, aby się złączył do wspól-

nej akcji przeciwko zdrażdieckiej sanacji.

Nikt dzisiaj już nie może zaprzeczyć, że Front Ludowy jest możliwy i konieczny. Nikt nie zaprzeczy jego skuteczności we Francji i Hiszpanji. Jesteśmy więc mocno przekonani, że idąc za przykładem bohaterskiego narodu Hiszpanji, lud polski stworzy swój Front Ludowy, front całego ludu pracy, i wspólna walka, wspólnymi wysiłkami zbuduje Polskę silną, szczęśliwą i wolną.

My, ochotnicy polscy jesteśmy gotowi w każdej chwili stanąć do walki w szeregach ludu naszego w obronie niepodległości naszej Polski i dobrobytu i wolności mas pracujących.

DO TOWARZYSZA HERMANA LIBERMANA

Drogi Towarzyszu! Delegacji naszej która przed niedawnym czasem wyjechała do Paryża, poleciliśmy odwiedzić i pozdrowić Was w naszym imieniu. Niezależnie od tego, nasz Batalion na zebraniach kompanijnych żołnierzy, dowódców i komisarzy politycznych, w specjalnej rezolucji polecił nam tą drogą przesłać Wam, Drogi Towarzyszu, najserdeczniejsze pozdrowienia. My ochotnicy polscy w republikanckiej armii hiszpańskiej, zorganizowani w sławnych formacjach ludowo-frontowych z pol bitewnych Guadalaraj, pozdrawiamy Was jako jednego z czołowych bojowników i szermierzy sprawy ludowej w Polsce, słynnego "wieźnia brzeskiego" który przechodził katownie faszyzmu polskiego, obecnie musi dzielić los emigrantów politycznych.

Wiemy jednak, że linja fronto-

wej walki z faszyzmem nie kończy się u granic Hiszpanii, lecz po przez ośrodki emigracyjne, przechodzi krwawym pasmem przez ulice miast polskich, przez Kraków, Lwów, Krzeszowice i Czeszchowę i wszędzie tam, gdzie żyje i cierpi lud Polski.

Wyrazamy też nadzieję, że przez Was potrafimy nawiązać nie którą w tak oczywisty sposób łączy wszystkich bojowników o lepsze jutro ludu Polski, Prosimy Was również o nadesłanie nam swoich spostrzeżeń odnośnie naszej frontowo-ludowej walki na polach hiszpańskich, jak również materiały mogące mieć jakiegokolwiek znaczenie dla naszej pracy kulturalno-propagandystycznej. Chętniebyśmy te materiały, za Waszym zezwoleniem umieścili w naszej gazecie frontowej wydawanej w języku ojczystym.

W imieniu naszych żołnierzy,

W myśl uchwał zebrania kompanijnych naszego Batalionu im. J. Dąbrowskiego Wam, jako Czołowemu Wódzowi Stronnictwa Ludowego w Polsce, jako szermierzowi walki chłopstwa polskiego, tego samego chłopstwa które tak godnie walczy przeciwko faszyzmowi w Polsce, przeciwko zaprzędanu interesów ludu Polski największemu wrogowi naszej Niepodległości-Hitlerowi.

W imieniu licznych chłopów ludowców, katolików, socjalistów, komunistów i bezpartyjnych, walczących w naszym Batalionie radzi jesteśmy. Was pozdrowię i zapewnię, że przepełnieni duchem naszych sławnych walk wolnościowych, przepełnieni duchem wielkiego bojownika chłopskiego Jakoba Szeli, przepełnieni duchem Mierosławskiego i Dąbrowskiego godnie niesie-

dowódców i kom. politycznych Batalionu im. J. Dąbrowskiego, jak również i innych formacji polskich w republikanckiej armii hiszpańskiej, zapraszamy Was również do nas, abyście na miejscu mogli zobaczyć, jak wygląda nasza walka i jakie są nasze dotychczasowe dorobki. Jeśli operacje wojskowe nastreczą pewne trudności przy realizowaniu powyższego, zawsze jednak znajdziecie się w możliwości, abyście prace naszą poznali.

W załączeniu przesyłamy Wam również manifest polskich ochotników republikanckiej armii hiszpańskiej skierowanej do ludu Polski i do Centralnych władz P. P. S.

W imieniu całego Batalionu serdecznie Was pozdrawiamy.

ZA BATALION
DĄBROWSKIEGO
S. MATUSZCZAK
Komisarz polityczny

my sztandar na którym oni wypisali hasło "Za Naszą i Waszą i Waszą Wolność".

Nasze zebrania kompanijne wyrażają Wam, Szanowny Obywatelu, swoje współczucie z powodu Waszej przymusowej emigracji, jesteśmy jednak pewni, iż pracując poza granicami kraju, poprowadzicie Waszą potężną Stronniczkę do zwycięskiej walki przeciwko obecnemu systemowi w Polsce, że przyczyniając się do utworzenia szerokiego Frontu Ludowego całego ludu Polski, podniesiecie sztandar Wolnej, Ludowej i Niepodległej Ojczyzny.

Wyrażając również chęć całego naszego Batalionu radzi byłibymy Was zobaczyć wśród nas, abyście na miejscu mogli się z naszą walką jednolitą frontową na polach bitew Hiszpanji—zapoznać.

Prosimy Was również o nadesłanie nam Waszych uwag odnośnie naszej walki jak również materiały, mogące mieć jakiegokolwiek znaczenie dla naszej pracy kulturalno-propagandystycznej. Chętnie też byśmy wysłuchali Waszych spostrzeżeń o obecnej sytuacji w Polsce i tem samem umocnili nie, łącząc nas z rzeczywistością polską.

W załączeniu przesyłamy na Wasze ręce manifest ochotników polskich republikanckiej armii hiszpańskiej, skierowanej do ludu Polski i do Naczelnych Władz Stronnictwa Ludowego w Polsce, tego Stronnictwa, którego czołowym wodzem jesteście.

Za Batalion im. J. Dąbrowskiego.

S. MATUSZCZAK
Komisarz polityczny

APEL POLSKICH OCHOTNIKÓW REPUBLIKANSKIEJ ARMII HISZPANII

LIST POLSKICH OCHOTNIKÓW
REPUBLIKANSKIEJ ARMII
HISZPANSKIEJ DO LUDU
POLSKI

Do Rady Naczelnej Stronnictwa
Ludowego, Rady Naczelnej P.P.S.,
Komitetu Centralnego K.P.P.!

Do Centralnej Komisji Związków
Zawodowych!

Do wszystkich organizacji anty-
faszystowskich!

Do całego ludu Polski!

RODACY!

My, polscy ochotnicy—żołnierze
hiszpańskiej republikanckiej armii
ludowej—uformowani w sławny
już w bojach hiszpańskiego Bata-
lion im. J. Dąbrowskiego, Kom-
panię A. Mickiewicza, Kawalerię
Dąbrowskiego, oraz rozproszeni w
bohaterskich batalionach im. Dy-
mitrowa, Thelmana i innych—
ślemy całemu uciemięzonemu prze-
zez faszyzm ludowi Polski nasze
gorące, braterskie pozdrowienia.

★

My, synowie ludu Polski, ludow-
cy, komunisty, socjaliści, katolicy
i bezpartyjni, robotnicy i chłopcy z
kraju i z różnych ognisk emigracji
polskiej w świecie tu przybyli—
iść w ślady polskich demokra-
tów okresu niewoli narodowej,
którzy, łącząc sprawę Niepodle-
głości Narodu Polski z rewolucyj-
no-demokratycznymi ruchami w
Europie—szeregi tego ruchu za-
pełniali, *jednocząc się podnieśliśmy*
na ziemiach Republiki Hiszpań-
skiej nasz sztandar "Za Naszą i
Waszą Wolność", z wiara, że sta-
jąc u boku ludu hiszpańskiego w
jego walce o wolność i niepodle-
głość, walczymy przeciwko hor-
dóm barbarzyńców faszystows-
kich, podpalających świat i zagra-
żających niepodległości Narodu
Polskiego.

★

My, polscy żołnierze ludowej ar-
mii hiszpańskiej, pieczętując krwią
naszą umiłowanie ideałów demo-
kratycznych, w imię tych wspólnych
ideałów wołamy do Was z
pół bitewnych Madrytu, Jaramy i
górn Guadalupe: **Na Pomoc Hisz-**
panii! Nie pozwólcie wraz z de-
mokracją świata by wolny naród
hiszpański zginął pod obuchem
band międzynarodowego faszyz-
mu!

RODACY!

Przed narodem hiszpańskim, przed
tym narodem, którego nies-
miertelnym pomnikiem bohaterst-
wa jest Madryt—stanęła *groźba*
utrąty Jego Niepodległości! Oto w
górach Guadalupe i na polach
madryckich wystąpiły do walki z
Republiką regularne dywizje armii
włoskiej i niemieckiej. Mussolini i
Hitler wyciągają swą krwawą łapę
po bogactwa Hiszpanii, po jej su-
rowce, węgiel, rude i ziemię, po
Wolność i Niepodległość!

Regularna Armia Mussoliniego
—w obliczu której na frontach
stanęliśmy wkroczyła dziś do Hisz-
panii. *Ale jutro przecież, zacheco-*
ne bezkarnością swych zbrodni,
moga bandy faszystowskie wycią-
gnąć swą brutalną dłoń—w myśl
programu Hitlera—po niepodle-
głość narodu polskiego, którego
kraj leży na szlakach komunika-
cyjnych potrzebnych Hitlerowi, po
nasze bogactwa naturalne na któ-
re już dawno ma apetyt imper-
jalizm niemiecki.

Faszyzm przynosi śmierć nie-
podległości wolnych narodów!

★

Klika faszystowskich generałów
z Burgos zamienia Hiszpanję w
jedno rumowisko. Burzy domy i
miasta. Niszczą dzieła sztuki i
muzea. Morduje przy pomocy
awiacji i armat—bezbonna lud-
ność cywilna, dzieci, kobiety i star-
ców!

★

Banda grandów, bankierów i
feodalów, licząc na to że faszyzm
niemiecki i włoski podzieli się z
nią grabieżą ludu hiszpańskiego,
pragnie oddać niepodległość naro-
du na pastwę okupantów. Tak
niegdyś czyniła Targowica polska!
Ale przecież i dziś sanacja w Pols-
ce sprzegła się z sojuszem z Hit-
lerem i w imię tego sojuszu już
rezygnuje z praw ludności pol-
skiej w Gdansk i prowadzi polity-
kę wzmocniającą siły między-
narodowych grabieżców, posyła
dla Franco polskie granaty i sz-
rapnele, z którymi nasz Batalion
zetkał się na froncie, oraz pozba-
wia polskiego obywatelstwa nas-
zych ochotników republikanckiej
armii hiszpańskiej.

RODACY!

Lud Hiszpański dał odpór naje-
ździe armii Mussoliniego! Młoda,

jednolita republikancka armia hi-
szpańska złamała ofensywę pro-
wadzoną przez regularne dywizje
włoskie i zadała ciężką porażkę
Mussolinemu. Dywizje włoskie
zostały rozbite i ich żołnierze w
panice uciekali z zajętych pozycji,
albo poddawali się. Nasz Batalion
im. J. Dąbrowskiego—nazwany
przez generałów faszystowskich w
mowach wygłoszonych przez ra-
dio w Burgos—batalionem "*czern-*
wonnych diabłów", jest dumny z
tego, że zajmując Brihuega wypi-
sał swą kartę w tym zwycięstwie
ludu hiszpańskiego w górach Gu-
adalupe.

Najeźdźcze armie Mussoliniego
i Hitlera nie przejdą przez Ma-
dryt!

Madryt to nie Addis Abeba!

Hiszpania nie podzieli losu Abi-
sinji!

Hiszpania—dla walki przeciw
rebelom i najeźdźcom—ma za so-
bą nie tylko cały swój naród ale i
demokrację całego świata!

★

Krwawi bandyci—Hitler i Mus-
solini—po klęsce w górach Gu-
adalupe *udzieliłokrotnie swe*
wysiłki dla zdobycia Madrytu i
Hiszpanii.

Ale cały naród hiszpański staje
do walki przeciwko inwazji oku-
pantów.

Polski lud, jak i cała demokracja
świata, nie może pozostać w tej
walce w tyle! *Los Hiszpanii be-*
dzie decydował i o losie naszego na-
rodu!

Naród polski musi zdecydowa-
nie powiedzieć: **Dosyć tej polityki**
sojuszu z rządem sanacyjnym z tymi,
którzy dziś zgrabie chca Hiszpa-
nję, a jutro nasza wolność i nie-
podległość. Niechaj naród Polski
jednolita swa walka rozewnie na
streszczy sojusz sanacji z Hitle-
rem i Mussolinim, niechaj zmu-
si rząd do zaprzestania wysył-
ki dla Franco polskich granatów i
amunicji! Niechaj naród zmusi sa-
nację do prowadzenia polityki so-
juszu z tymi, którzy chcą utrzy-
mac pokój i przeszkodzić grabie-
ży ludowi!

RODACY!

Wasza walka przeciw polityce
sojuszow z zaborcami jest walka
przeciw nowej pozodzie wojennej,
jest walka o utrzymanie niepodle-
głości narodu polskiego! Wasza

walka o utrzymanie niepodległości
narodu polskiego jest walka o swo-
body demokratyczne, o wolność
stowarzyszeń, prasy, zgromadze-
nia, o swobodę dla wszystkich naro-
dów zamieszkujących Polskę,
lepsze warunki bytu. *Albowiem*
tylko wolny lud i rząd repre-
zentujący wolę narodu może dać
rodowi te potężne moc zdolne ro-
zbić każdą pieśń zagrażającą na-
szej niepodległości.

W czym jednak, ludu polski, le-
ży twoja siła?

Sila ludu Polski leżec może tyl-
ko w jego *jedności, w zjednoczeniu*
się we wspólnym froncie.

Patrzcie jak wielka moc w wal-
ce z rebelami i zaborcami posiada
lud hiszpański dzięki Frontowi
Ludowemu!

Patrzcie jaka poprawa bytu ma-
jących pracujących wraz ze swobodami
demokratycznymi, dał ludowi
Francji Front Ludowy.

Patrzcie wreszcie na nasz Ba-
talion im. J. Dąbrowskiego, Bata-
lion Frontu Ludowego, na wszyst-
kich ochotników polskich Repu-
bliki Hiszpańskiej, którzy przepe-
leni idealami demokratycznymi
zjednoczyli się dla wspólnej walki
pod sztandarem "*Za Naszą i Wa-*
szą Wolność".

CAŁY LUD POLSKI DO FRON-
TU LUDOWEGO!

Zjednoczeni w tym froncie st-
worzyćce potężny oręż dla walki
z faszyzmem!

Zjednoczeni w tym froncie be-
dziecie mogli należycie pomoc Re-
publice Hiszpańskiej i obronić nie-
podległość naszego narodu!

NIECH ŻYJE WSPÓLNA
WALKA WSZYSTKICH ANTY-
FASZYSTÓW PRZECIWKO
GRABIEZCOM I ZABORCOM
FASZYSTOWSKIM.

NIECH ŻYJE ZWYCIĘSTWO
LUDU HISZPANSKIEGO NA
REBELAMI!

BATALION IM DĄBROWS-
KIEGO, KAWALERJA IM
J. DĄBROWSKIEGO, SZKO-
LA OFICERSKA, POLSCY
ŻOŁNIERZE IM DYMITRO-
WA, KOMPANIA IM A.
MICKIEWICZA, POLSCY
ŻOŁNIERZE IM THELMA-
NA, POLSCY ŻOŁNIERZE
BATERII SŁOWIAŃSKIEJ,
RANNI I CHOROZY W SZPI-
TALACH, POLSCY LEKAR-
ZE I SŁUŻBA SANITARNA

DIANA, Artes Gráficas.-Larra, 6.-Madrid.